

"הים סער, שחינו לרוחבו!"

ההכרה, וראשה החל לשקוע במים. השכבנו אותה על המיזון, ומשכנו לחוף. אנשי מנג'דויד אדום עשו לה הנשמה מלאכותית, אבל זה לא עזר. כעבור 20

סיפרה תיקווה מור, שהיתה ליד בטי בי רגעיה האחרונים: כל בוקר היינו שוחות יחד, עד מעבר לשובר-הגלים השני, חצי שעה בערך. באותו

תיקווה מור (למעלה משמאל) עם בטי (למטה) בסרט "טוביה ושבע בנותיו" * התעמלות פעמיים בשבוע

דקות הם קראו לאמבולנס. זה היה, כנראה, התקף לב או שטף-דם במוח. לא פילתי שדבר כזה יכול לקרות לה. היא היתה צעירה ברוחה, וגילה לא ניכר בה. תמיד הלכה זקופה. נהגה להתעמל פעמיים בשבוע אצל מורה פרטית. למרות ההבדל של יותר מ-30 שנה בינינו, היינו חברות. לפעמים הלכנו לקנות בגדים יחד. עוד לא נרעתי, אני ממש חסרה אותה. הייתי רגילה כל בוקר לצלול שלה בדלת.

* משמאל: שמואל רודנסקי.

יום היה ים סוער, ולכן שחינו לרוחב. כעבור חמש דקות בטי התעייפה, ושאלה "כמה זמן שחינו" כשאמרתי "חמש דקות", המשיכה לשחות. היה קשה לחזור. הים סחב. היה בהחלט לא נעים. היא אמרה שוב, אני עייפה. שאלתי אם היא רוצה שאזעיק עזרה, והיא אמרה שכן. שחיתי מהר, ושלחתי אליה שתי בחורות על מיזרן-גומי. לפניו הגיע אליה גבר, שעזר ותמך בה. אחר-כך סיפר שהיא אמרה לו, תעזור לי, והוא אמר לה, אל תתאמצי, שימי יד על הכתף שלי. ברגע מסויים היא חדלה לשחות, איבדה את

יותר, אבל אני לא רציתי. לא הרגשתי ביטחון שתמיד תהיה לי עבודה. פחרתי שלא אוכל לפרנס. בטי הבינה, ולא התעקשה.

בטי — אשה יפה, נשית, מלאת הומור וחיוך תמיד על השפתיים, למרות האסונות, למרות התקופה הנוראה בחייה. גברים חיוו אחריה — איך אפשר שלא, בעולם התיאטרון.

היו לה הרבה מחזרים. אומר ישראל, אבל היא הסתפקה רק בי. היינו חברים קרובים. לא היינו צריכים לדבר הרבה. מבט הספיק. אם היא לא היתה נאמנה, היא היתה מספרת לי... יענק'לה בן-סירא, השחקן, בא לנחם את האבלים. אתה מוכרח להחזיק מעמד לזכר בטי, למענה. הוא אומר לישראל, היא תטפל כך מלמעלה, תשגיח עליך. אני אשתל, אומר ישראל. בן-סירא: האחיות שלה יטפלו. כך נכון שזה לא בטי... ישראל: "מחליפות טובות".

בן-סירא: בטי היתה אשה נפלאה, כשרונית מאוד. אהבה לעזור לכולם. היתה מפנקת אותנו עם עוגות שהיתה מביאה לתיאטרון.

אלכומי-התמונות נמצאים ברירת מישפחת סגל במרכז תל-אביב. ישראל רוצה ללכת לשם, למרות שהכניסה למכונת וטיפוס לקומה השלישית עולים לו במאמצים רבים. הזיכרון שלו מדהים — פרטים, שמות, שנים. בטי סידרה את האלבומים באהבה. ריכזה תמונות מכל הצגה, כתבה את שם ההצגה ושמות השחקנים. כאלבום נפרד שמרה מאמרי-ביקורת על ה

שלושה כרטיסים צהובים. הכרטיסים האלה הצילו את חייהן. אחרי השיחרור מעול הנאצים עברה בטי בעיר לודו, במישור לחיפוש קרובים. היא הכירה אז את ישראל סגל, שאיכר את אשתו בשואה. "ילדים לא היו לי, תודה לאל", הוא אומר. סגל שיחק וביים בתיאטרון יידיש. שאותו יסד יחד עם השחקן ישראל בקר. בטי היתה כוכבת התיאטרון.

הם היו ציונים, ויתרו על הזמנות לנסוע לארצות-הברית, ועלו לישראל. בטי התקבלה לתיאטרון המטא-טא שם הופיעה עם שמואל רודנסקי ויעקב טימן. אחר-כך התקבלה לאוהל. ישראל סגל עבר תקופה מסוימת כפקיד בבנק, עד שהתקבל גם הוא לאוהל.

בטי שיחקה 300 פעם בתפקיד הנשי הראשי בהחיל האמיץ שוויק, לצידו של מאיר מרגלית. היא הופיעה גם בנשי ונדזור העליונות, בהחולה המדומה ובהצגות רבות אחרות, "בי דר-כלל בתפקיד הראשי" אומרים בנייהמישפחה. במשך שנים אחרות עברה גם בשידורי היידיש של הול ישראל. בין השאר גם תירגמה וקראה את החדשות.

רק נסעה לחול*

ל בניהוזג סגל לא היו ילדים. "היינו תחת הלב ההשמרה", אומר ישראל. "בטי רצתה ילדים, מאוחר

בטי ב.שלמה מולבר בגרמניה (1947) בדרך-כלל בתפקיד הראשי

שלא יפול. היא אומרת שהיא אוהבת את האיש הזה, כי הוא כליך אהב את אחותה. היא ממאנת להתנחם. כדי שאהיה שקטה, אומרת יוכבר, אני אומרת לעצמי כל הזמן שבטי רק נסעה לחול, והיא תחזור."

בחדר-השינה — ראי גרול ושולחך איפור, שעליו מסודרים בשמים וכלי איפור. בצד תמונה ממוסגרת, מטושטשת כתוצאה מהגדלה, של הילד שאיבדה. יוכבר תומכת בישראל, משיחה

הצגות שבהן השתתפה. דירה יפה ומטופחת, נקיה ומסודרת להפליא. מאות ספרים, בידידיש בעיקר, מסודרים על מדפי הספרייה. תמונות — אוריגנילים — של ציירים ידועים, על הקיר.

בטי ב.הקמז'ן

ישראל סגל ב.מירלה אפרת

בטי בהצגת "גיבורי העורף"

פעם אחת. בגטו, ניסתה להבריח קצת ביצים בשביל הילד... היכו אותה מכות-רצח"